

2023/2075(INI)

22.9.2023

YTTRANDE

från utskottet för utveckling

till utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

över icke-smittsamma sjukdomar
(2023/2075(INI))

Föredragande av yttrande: Karsten Lucke

FÖRSLAG

Utskottet för utveckling uppmanar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- med beaktande av artikel 208 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), där det bland annat föreskrivs att unionen ska ta hänsyn till målen för utvecklingsarbetet vid genomförande av politik som kan påverka utvecklingsländerna,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen av den 30 juni 2017 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen: ”Nytt europeiskt samförstånd om utveckling”¹,
- med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling,
- med beaktande av sin resolution av den 15 juni 2023 om genomförandet och uppnåendet av målen för hållbar utveckling²,
- med beaktande av sin resolution av den 12 juli 2023 om covid-19-pandemin: lärdomar och rekommendationer inför framtiden³,
- med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2023 om en konsekvent politik för utveckling⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 6 oktober 2021 om utvecklingspolitikens roll som svar på förlusten av biologisk mångfald i utvecklingsländerna, inom ramen för genomförandet av Agenda 2030⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 27 oktober 2005 om ebolakrisen: långsiktiga lärdomar och hur hälso- och sjukvårdssystemen i utvecklingsländer kan stärkas för att förebygga framtida kriser⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om att påskynda framstegen och åtgärda ojämlikheterna för att utrota aids som ett folkhälsohot senast 2030⁷,
- med beaktande av yttrandet av den 22 juni 2022 från utskottet för utveckling över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om hållbar användning av växtskyddsmedel och om ändring av förordning (EU) 2023/2115 (COM(2022)0305),

¹ EUT C 210, 30.6.2017, s. 1.

² Antagna texter, P9_TA(2023)0250.

³ Antagna texter, P9_TA(2023)0282.

⁴ Antagna texter, P9_TA(2023)0071.

⁵ EUT C 132, 24.3.2022, s. 2.

⁶ EUT C 355, 20.10.2017, s. 2.

⁷ EUT C 15, 12.1.2022, s. 1.

- med beaktande av sin resolution av den 14 juni 2023 om tryggad livsmedelsförsörjning och långsiktig motståndskraft för EU:s jordbruk⁸,
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning av den 22 juni 2022 om hållbar användning av växtskyddsmedel och om ändring av förordning (EU) 2021/2115 (COM(2022)0305),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 november 2022 *EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld* (COM(2022)0675),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *Från jord till bord-strategin för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem* (COM(2020)0381),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),
- med beaktande av FN:s resolution 68/300 av den 17 juli 2014 *Outcome document of the high-level meeting of the General Assembly on the comprehensive review and assessment of the progress achieved in the prevention and control of non-communicable diseases*,
- med beaktande av Världshälsoorganisationens (WHO) globala handlingsplan 2013–2020 av den 27 maj 2013, som har förlängts till 2030,
- med beaktande av FN:s politiska förklaring 66/2 av den 24 januari 2012 från generalförsamlingens högnivåmöte om förebyggande och kontroll av icke-smittsamma sjukdomar,
- med beaktande av WHO:s rapport av den 16 februari 2023 *A clinical case definition of post COVID-19 conditions in children and adolescents by expert consensus*,
- med beaktande av WHO:s rapport av den 6 oktober 2021 *A clinical case definition of post COVID-19 conditions by a Delphi consensus*,
- med beaktande av FN:s rapport 49/43 av den 30 december 2021 från den särskilda rapportören om rätten till livsmedel, Michael Fakhri, *Seeds, right to life and farmers' rights*,
- med beaktande av FN:s rapport 46/33 av den 24 december 2020 från den särskilda rapportören om rätten till livsmedel, Michael Fakhri, *Right to food*,
- med beaktande av FN:s människorättsråds resolution 39/12 av den 28 september 2018 om jordbrukares och andra lantarbetares rättigheter,
- med beaktande av FN:s resolution 61/295 av den 2 oktober 2007 om urfolks rättigheter, och av följande skäl:

A. Rätten att åtnjuta bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa är en grundläggande

⁸ Antagna texter, P9_TA(2023)0238.

mänsklig rättighet som är i linje med bestämmelserna i artikel 25 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Mer än en femtedel av världens befolkning förvägras denna rättighet. Enligt artikel 35 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska en hög nivå av skydd för människors hälsa säkerställas vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder. Icke-smittsamma sjukdomar, eller kroniska sjukdomar, orsakar 41 miljoner dödsfall varje år och står för 74 % av alla dödsfall i världen. Människor på södra halvklotet drabbas oproportionerligt hårt, och enligt Världshälsoorganisationens uppskattningar inträffar 77 % av alla förtida dödsfall till följd av icke-smittsamma sjukdomar i låg- och medelinkomstländer. Icke-smittsamma sjukdomar är ofta kopplade till kronisk sjukdomsrelaterad funktionsnedsättning. I mål 3 för hållbar utveckling efterlyses säkerställande av ett hälsosamt liv och främjande av välbefinnande för alla människor i alla åldrar. Delmål 3.4 för hållbar utveckling om icke-smittsamma sjukdomar och psykisk hälsa, som även är kopplat till andra hållbarhetsmål utöver mål 3, syftar till en minskning med en tredjedel av det antal människor som dör i förtid av de fyra stora klustren av icke-smittsamma sjukdomar: hjärt-kärlsjukdomar, cancer, kroniska luftvägssjukdomar och diabetes.

- B. Smittsamma sjukdomar kan få icke-smittsamma och kroniska konsekvenser, och därför måste tillgången till diagnos, behandling och vård av icke-smittsamma sjukdomar i utvecklingsländerna förbättras. Multisjuklighet orsakad av exempelvis hivinfektion, diabetes, högt blodtryck, cancer och kroniska luftvägssjukdomar, var en särskild riskfaktor under covid-19-pandemin. Silobaserade hälsoprogram har inte varit till hjälp för människor som redan lider av icke-smittsamma sjukdomar. Specialiserade behandlingar bör integreras i primärvården och de nationella hälso- och sjukvårdssystemen i syfte att klara av framtida pandemier och deras kroniska konsekvenser. Personer med hiv/aids löper stor risk att drabbas av postcovid (fyra gånger större risk), särskilt personer med neurokognitiv funktionsnedsättning. Den globala hälsosäkerheten måste inte bara beakta det omedelbara hotet från infektionssjukdomar utan också ta itu med kroniskt och långvarigt lidande till följd av detta. Samverkan mellan smittsamma och icke-smittsamma sjukdomar är komplex och styrs ofta av gemensamma riskfaktorer. Samexistensen av icke-smittsamma och smittsamma sjukdomar leder till ökad sjuklighet, särskilt i låg- och medelinkomstländer.
- C. Utvecklingsländerna står inför allvarliga begränsningar när det gäller finansieringen av hälso- och sjukvården, särskilt för icke-smittsamma sjukdomar. Postinfektiösa tillstånd, eller postakuta infektionssyndrom, har varit kända sedan länge och orsakar kronisk funktionsnedsättning efter influensa, ebola, dengue, polio, chikungunya, Epstein-Barr-virus eller körtelfeber, borreliainfektion, gardiainfektion m.fl. Alla postakuta infektionssyndrom har liknande symtomprofiler, även om de orsakas av olika smittämnen. De sammanfallande symtomen vid alla dessa postakuta infektionssyndrom, särskilt utvecklingen av myalgisk encefalomyelit/kroniskt trötthetssyndrom (ME/CFS), tyder på en gemensam patogenes. Uppmärksamhet och finansiering av forskning kring dessa kroniska konsekvenser erkänns inte tillräckligt och det forskas för litet om det. Malaria leder också till postinfektiöst tillstånd som kan beskrivas som kroniskt inflammatoriskt tillstånd som har likheter med ME/CFS. Vissa patienter utvecklar ett postneurologiskt malariasyndrom. Zika orsakar kroniska symtom genom att kvarstå i latent form, vilket orsakar postinfektiöst tillstånd. Postakuta infektionssyndrom har blivit ännu mer relevanta sedan covid-19-pandemin, eftersom postcovid eller postinfektiöst tillstånd efter covid-19 är ett postinfektiöst tillstånd som drabbar minst

65 miljoner människor globalt. Ett betydande antal patienter med postcovid utvecklar också ME/CFS och uppvisar likheter med andra patienter med postakuta infektionssyndrom. Postcovid i sig medför en betydande börda för de globala hälso- och sjukvårdssystemen och de nationella ekonomierna. Kommande pandemier kommer troligen att åtföljas av postakuta infektionssyndrom, men EU:s strategi för global hälsa från 2022 tar varken itu med postcovid eller postakuta infektionssyndrom i allmänhet. Postakuta infektionssyndrom kan inte räknas som ”sällsynta sjukdomar” med tanke på den allmänna förekomsten av ME/CFS och i synnerhet inte sedan man började få hög förekomst av postcovid. EU:s politik för utvecklingssamarbete bör lägga tonvikt vid en övergripande och integrerad strategi som tar itu med de multipla risk- och bestämningsfaktorerna för icke-smittsamma sjukdomar i partnerländerna, samtidigt som hänsyn tas till sociala, ekonomiska och miljömässiga faktorer som är relevanta för varje specifikt sammanhang. Allmän hälso- och sjukvård är en viktig faktor för att förebygga och behandla icke-smittsamma sjukdomar.

- D. Icke-smittsamma sjukdomar är kopplade till fattigdom, eftersom de hindrar initiativ för fattigdomsminskning genom att öka hushållens andel av kostnader för hälso- och sjukvård. Behandling av icke-smittsamma sjukdomar omfattar ofta långvarig behandling som kan vara svår att få tillgång till och har en betydande inverkan på hushållens budget. Icke-smittsamma sjukdomar är inte bara kopplade till överdödlighet, utan också till sjuklighet, kronisk sjukdomsrelaterad funktionsnedsättning och ökade socioekonomiska bördor för individer och familjer, inbegripet fattigdom på grund av kostnader för långvarig behandling och vård och minskad produktivitet. Detta hotar allvarligt hushållens inkomster och försämrar de nationella ekonomierna, vilket gör icke-smittsamma sjukdomar till en bidragande faktor till fattigdom och svält.
- E. Att tillhandahålla adekvat vård, förebyggande insatser och behandling för patienter med icke-smittsamma sjukdomar innebär att många utmaningar måste hanteras, såsom otillräcklig tillgång till hälso- och sjukvård, vårdinrättningar och hälso- och sjukvårdspersonal samt brister i hälso- och sjukvårdsstrukturen, särskilt i utvecklingsländerna. Covid-19-pandemin har blottlagt de otillräckliga investeringarna i hälso- och sjukvårdspersonal och visat hur oförberedda hälso- och sjukvårdssystemen var när det gäller att reagera på en global hälsokris. Låg- och medelinkomstländernas hälso- och sjukvårdssystem är inriktade på akuta sjukdomar på grund av deras svagheter. Till följd av detta kännetecknas patientens vårdresa ofta av luckor, antingen i samband med diagnostik eller behandling eller på grund av behandling som inte fullföljs. Förebyggande insatser saknas ofta i dessa system. Covid-19-pandemin satte allt större press på den psykiska hälsan, särskilt bland ungdomar och personer som redan lider av psykisk ohälsa.
- F. De globala målen för hållbar utveckling omfattar ”ingen fattigdom”, inbegripet tillgång till människors grundläggande hälsobehov, ”ingen hunger”, inbegripet upprättande av en hållbar livsmedelsproduktion och ”välbefinnande”, inbegripet bättre och mer tillgängliga hälso- och sjukvårdssystem för att öka den förväntade livslängden. Livsmedelstrygghet och utbildning har en betydande inverkan på hälsan med avseende på icke-smittsamma sjukdomar. Vid sidan av infektioner och beteenderelaterade riskfaktorer som är kopplade till socioekonomiska faktorer utgör klimatförändringar, luftföroreningar och icke-smittsamma sjukdomar, enligt WHO, några av de allvarligaste hoten mot den globala hälsan, och därför måste One Health-modellen bli en central faktor för att förebygga och bekämpa hälsorisker.

1. Europaparlamentet är djupt oroat över den höga förekomsten av icke-smittsamma sjukdomar som orsakar överdödlighet och sjuklighet. Parlamentet understryker att icke-smittsamma sjukdomar inte får tillräcklig uppmärksamhet globalt och leder till särskilt allvarliga konsekvenser i låg- och medelinkomstländer. Parlamentet understryker att hälsa i allmänhet och global hälsosäkerhet behöver få mer politisk uppmärksamhet och ekonomiskt stöd med särskilt fokus på icke-smittsamma sjukdomar, särskilt eftersom fler pandemier med postinfektiösa kroniska tillstånd kan förväntas. Parlamentet uppmanar EU att aktivt arbeta tillsammans med WHO och andra relevanta internationella organisationer och att vara aktivt på internationell nivå i detta avseende, i syfte att garantera en lämplig och samordnad strategi. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar för att uppnå FN:s och WHO:s nio frivilliga mål senast 2025 samt delmål 3.4 för hållbar utveckling, som syftar till att till 2030 minska det antal människor som dör i förtid av icke-smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.
2. Europaparlamentet välkomnar kommissionens strategi för global hälsa från 2022 *Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld*, där man särskilt framhåller vägledande princip 2 som främjar en övergripande strategi, inbegripet rättvis tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster, sjukdomsförebyggande, behandling av god kvalitet till ett överkomligt pris och rehabilitering och palliativ vård för att bekämpa smittsamma och icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet konstaterar att det behövs en enhetlig och integrerad strategi för att minska bördan av icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet understryker att förekomsten av icke-smittsamma sjukdomar kan minskas med så mycket som 70 % enbart genom hälso- och sjukvård och sjukdomsförebyggande.
3. Europaparlamentet understryker det dubbelriktade förhållandet mellan smittsamma sjukdomar och icke-smittsamma sjukdomar, vilket observerades under covid-19-pandemin, särskilt i länder med hög förekomst av hiv/aids. Parlamentet uppmanar kommissionen att integrera silobaserade program i primärvården, såsom föreslås i den rapport som offentliggjordes 2022 om icke-smittsamma sjukdomar *NCD Countdown 2030*⁹. Parlamentet betonar därför den viktiga roll som tvärvetenskapliga vårdställen spelar och behovet av dem. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att stödja utvecklingsländerna med forskning och datainsamling för att bättre förstå förekomsten, riskfaktorerna och effekterna av icke-smittsamma sjukdomar i olika befolkningsgrupper, i syfte att möjliggöra ett evidensbaserat beslutsfattande och utforma riktade insatser. Parlamentet understryker behovet av att utforma och utöka lösningar för högriskgrupper, resursbegränsade och marginaliserade befolkningsgrupper.
4. Europaparlamentet betonar den plötsliga ökningen av postakuta infektionssyndrom till följd av covid-19-infektioner, som i detta fall också kallas postcovid. Parlamentet noterar att postakuta infektionssyndrom också förekommer efter andra bakterie-, virus- och parasitinfektioner, bland annat körtelfeber, borreliainfektion, ebola, polio och influensa. Parlamentet betonar att patogenesen av postakuta infektionssyndrom är kopplad till ME/CFS. Parlamentet är bekymrat över att trots att 65 miljoner människor hittills har drabbats av postcovid, och trots återinfektionstryck och risk för framtida

⁹ NCD Countdown 2030 är ett samarbete mellan WHO, NCD Alliance, Imperial College och The Lancet. NCD Countdown ger ut halvårsrapporter.

pandemier, tar den globala hälsostrategin från 2022 varken tar upp de postakuta följdverkningarna av SARS-CoV-2 eller postakuta infektionssyndrom i allmänhet. Parlamentet uppmanar EU att, utifrån lärdomarna från pandemin, prioritera postakuta infektionssyndrom och utveckla en EU-strategi för dessa syndrom som är jämförbar med Europas plan mot cancer och EU:s strategi för psykisk hälsa, och att utvidga strategin för postakuta infektionssyndrom till den globala hälsosäkerheten, inbegripet vid genomförandet av strategin för global hälsa.

5. Europaparlamentet betonar att de mänskliga och ekonomiska kostnaderna för icke-smittsamma sjukdomar förväntas öka på grund av att de som lider av dessa sjukdomar också löper större risk att drabbas av andra sjukdomar. Parlamentet uppmanar WHO att tillhandahålla mer finansiering för forskning om och utveckling av vaccin och läkemedel för icke-smittsamma sjukdomar och att underlätta tillgången till viktiga läkemedel till överkomliga priser. Parlamentet påminner om att medel från instrumentet för grannskap, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete också kan användas inom hälso- och sjukvården. Parlamentet uppmanar eftertryckligen EU att inrätta program för att ta itu med kroniska och allvarliga icke-smittsamma sjukdomar genom att se till att det finns essentiella läkemedel samt essentiell teknik och diagnostik att tillgå och att de är tillgängliga på distriktssjukhusen.
6. Europaparlamentet betonar behovet av teknisk och organisatorisk innovation samt ett varaktigt, samordnat multilateralt samarbete. Parlamentet noterar att den vägledande principen 2 i EU:s strategi för global hälsa syftar till att säkerställa att innovativa vacciner, behandlingar och diagnostik för nya, vanliga eller försummade infektionssjukdomar och icke-smittsamma sjukdomar utvecklas och används, bland annat genom finansiering från Horisont Europa och det globala hälsopartnerskapet mellan EU och Afrika – det tredje programmet i partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning (EDCTP3) – för forskning, kapacitetsuppbyggnad och förstärkning av regelverket i Afrika söder om Sahara. Parlamentet uppmanar Team Europe att genomföra detta, med fokus på icke-smittsamma sjukdomar.
7. Europaparlamentet påminner om den höga förekomsten av postakuta infektionssyndrom i länder i det globala Syd. Parlamentet efterlyser stöd till samarbetspartnerskap för forskning och innovation på läkemedelsområdet och inrättande av nätverk för utbyte av data och forskningsresultat om postakuta infektionssyndrom samt stöd till framtagande av läkemedel mot alla postakuta infektionssyndrom. Parlamentet välkomnar långsiktiga partnerskap, såsom mellan Institut Pasteur de Dakar i Senegal och Coalition for Epidemic Preparedness Innovation (Cepi), och uppmanar Team Europe att möjliggöra dessa partnerskap även för icke-smittsamma sjukdomar och i synnerhet postakuta infektionssyndrom genom Global Gateway-initiativ. Parlamentet uppmärksammar behovet av kunskapsutbyte och datainsamling, screening och tidig upptäckt av sjukdomar samt hantering av diagnoser och behandling. Parlamentet betonar att innovativa affärsmodeller ger möjlighet att skapa incitament för patienter och tjänsteleverantörer att slutföra förebyggande program. Parlamentet efterlyser samarbete med utvecklingsländer på detta område. Parlamentet begär också stöd till lokal och offentlig produktionskapacitet för läkemedel i utvecklingsländerna.
8. Europaparlamentet erinrar om att hälsa är en nödvändig förutsättning för mänsklig utveckling. Parlamentet betonar behovet av att stärka hälso- och sjukvårdssystemen

i partnerländerna och stödja integreringen av program för icke-smittsamma sjukdomar i moderniserade nationella hälso- och sjukvårdssystem, bland annat genom att investera i kapacitetsuppbyggnadsprogram för att stärka kompetensen och kunskapen hos hälso- och sjukvårdspersonal, forskare och beslutsfattare när det gäller att ta itu med icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet understryker att utbildning och fortbildning av hälso- och sjukvårdspersonal i utvecklingsländerna, särskilt i de minst utvecklade länderna, kan spela en roll för att förbättra hälsoresultaten. Parlamentet uppmanar därför EU att stödja investeringar i utbildning och kompetens på hälsoområdet i utvecklingsländerna.

9. Europaparlamentet påminner om att prioritering 2 i EU:s strategi för global hälsa är att ”stärka hälso- och sjukvårdssystemen och främja allmän hälso- och sjukvård”, vilket är anledningen till att ytterligare offentliga medel måste mobiliseras och särskild uppmärksamhet bör ägnas åt förebyggande åtgärder och diagnostik, samtidigt som samhällscentrerade strategier kan underlätta dessa aspekter.
10. Europaparlamentet betonar att fattigdom är en av grundorsakerna till och en av konsekvenserna av långvariga, kroniska sjukdomar, lidande och stigmatisering, vilket utesluter de drabbade från sysselsättningsmöjligheter och leder till social isolering. Parlamentet betonar därför behovet av att lägga större vikt vid icke-smittsamma sjukdomar i utvecklingsbiståndet för hälsa och vid att stödja horisontella primärvårdssystem på ett rättvist sätt som säkerställer skydd mot ekonomisk risk. Parlamentet betonar att primärvården bör vara tillgänglig och överkomlig för alla, vilket också innebär att man förbättrar hälsoinfrastrukturen och tar itu med begränsningarna när det gäller tillgången till läkemedel och vacciner. Parlamentet är bekymrat över investeringar i vinstdrivande sjukhus i det globala Syd, och uppmanar Team Europe att ta fram skyddsåtgärder som säkerställer rättvis tillgång till hälso- och sjukvård i fall där EU:s utvecklingsfonder är inblandade. Parlamentet understryker att stöd till primärvården för att säkerställa hanteringen av icke-smittsamma sjukdomar inte är tillräckligt, och med tanke på den höga förekomsten av icke-smittsamma sjukdomar måste ökad medvetenhet, utbildning av vårdpersonal och en större andel av utvecklingsbiståndet tillägnas icke-smittsamma sjukdomar.
11. Europaparlamentet efterlyser förenklad tillgång till grundläggande hälso- och sjukvårdstjänster och en förstärkning av den globala hälsopolitiken när det gäller tidig varning, förebyggande och medvetenhet, i syfte att uppnå målen för hållbar utveckling i fråga om hälsa och i linje med strategin för global hälsa, som följer en människorättsbaserad strategi för att säkerställa tillgång till hälso- och sjukvård för utsatta grupper, även i samband med naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människan och klimatförändringarnas effekter. Parlamentet begär att man genomför denna människorättsbaserade strategi, bland annat genom att ta itu med icke-smittsamma sjukdomar och de mycket försummade postinfektiösa syndromen.
12. Europaparlamentet framhäver vikten av att förebygga icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet betonar behovet av att stödja utvecklingsländerna när det gäller att utbilda lokalsamhällen om riskfaktorer och förebyggande strategier för icke-smittsamma sjukdomar genom att sprida information via olika tillförlitliga kanaler.
13. Europaparlamentet påminner om omfattningen av problemet med felaktig hälsoinformation och den potentiella fara för människors liv som detta leder till, vilket

blev uppenbart under covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja projekt, verktyg och strategier som syftar till att bekämpa felaktig hälsoinformation. Parlamentet uppmanar dessutom WHO att främja ökad medvetenhet och information i kampen mot icke-smittsamma sjukdomar såsom cancer och diabetes samt för ytterligare förebyggande av drogmissbruk.

14. Europaparlamentet understryker hur livsmiljön påverkar hälsan och förebyggandet av icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet påminner om att One health-modellen är i gränssnittet mellan miljöns hälsa, djurhälsa och människors hälsa. Parlamentet uppmanar EU att förbinda sig till att utforma och genomföra One health-modellen på ett genomförbart sätt på europeisk och internationell nivå genom WHO, regionala organisationer och medlemsstater, särskilt i förhandlingarna om det planerade pandemifördraget och strategin för global hälsa. Parlamentet uppmanar med kraft Team Europe att i detta avseende påminna om principen om en konsekvent politik för utveckling i enlighet med artikel 208 i EUF-fördraget och att ta hänsyn till One Health-modellen i programplaneringen och åtgärderna på hälsoområdet, inbegripet på intersektionella områden såsom biologisk mångfald, jordbruk och en hälsosam livsmiljö.
15. Parlamentet betonar att tillhandahållandet av ”horisontell hälso- och sjukvård” genom en övergripande och rättighetsbaserad strategi innebär att man tar full hänsyn till att hälsan är flerdimensionell på grundval av One health-modellen. Parlamentet noterar med djup oro att föroreningar i miljön har en enorm inverkan på den globala hälsan, särskilt i låg- och medelinkomstländer. Parlamentet uppmanar EU att hjälpa utvecklingsländerna, särskilt låg- och medelinkomstländerna och de minst utvecklade länderna, att prioritera sjukdomsförebyggande genom investeringar i hantering av föroreningar, bland annat genom strategier för tillgång till ren energi, rena och effektiva transporter, kontroll av industriutsläpp och sund användning av kemikalier. Parlamentet noterar att detta är en mycket kostnadseffektiv strategi för att förbättra befolkningens hälsa, minska bördan på de begränsade hälso- och sjukvårdsresurserna och främja den nationella utvecklingen.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	20.9.2023
Slutomröstning: resultat	+: 14 -: 1 0: 4
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Róza Thun und Hohenstein

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

14	+
ECR	Ryszard Czarnecki
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

1	-
ID	Bernhard Zimniok

4	0
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster